

שאלה של תזמון

מעורבותו בפלילים של אדם המעמיד עצמו לבחירת הציבור היא בוודאי שיקול רלוונטי עבור הבוחר • אך גם אם החשדות יתבדו, את הנזק שנגרם בעקבות החקירה הגלויה לא ניתן לתקן

כך, למשל, על פי פסיקת בית המשפט העליון, נאסר לבצע בתקופה זו מינויים לתפקידים בכירים. זו הסיבה להוראת היועץ המשפטי לממשלה יהודה וינשטיין שלא למנות כעת מפכ"ל חדש ונציב חדש לשירות בתי הסוהר. הטעם שניתן לכך הוא החשש כי המינוי ייתפס כניסיון להכריע ערב הבחירות בסוגיה שראוי להותיר להחלטת הממשלה הבאה. הכלל הוא כי בתקופת בחירות יש להימנע ממינויי קבע לתפקידים בכירים בשירות הציבורי, אלא אם כן קיים צורך חיוני במינוי שלא ניתן למלאו באמצעי אחר. בצד זיקות הגומלין הבעייתיות בין מערכת הבחירות לבין פעולות אלה ואחרות של מועמדים ומפלגות מזה ושל הרשות המבצעת מזה, קיים אינטרס ציבורי בפרסום ובקבלת מידע על נבחרי ציבור ומועמדים לכנסת, לרבות בדבר הפרות חוק המיוחסות להם. השאלה אם אדם המעמיד עצמו לבחירת

רשת ישראל ביתנו מעוררת שאלה חשובה ומעניינת: האם העובדה כי אנו מצויים פחות משלושה חודשים מיום הבחירות לכנסת היא שיקול רלוונטי בכל הנוגע להחלטה לפתוח בחקירה, להעבירה מפסים סמויים לפסים גלויים ולקיים פעולות רבות משמעות במסגרתה, לרבות ביצוע מעצרים ועריכת חיפושים בבתי ובמשרדי החשודים? זוהי תקופה מיוחדת. מפלגות בוחרות את מועמדיהן לראשות הממשלה ולרשימה לכנסת. מפלגות חדשות נרשמות אצל רשם המפלגות. מסרים תעמולתיים משתרבים כמעט לכל ראיון עם פוליטיקאי בכלי התקשורת. חוק הבחירות (דרכי תעמולה), מטיל מגבלות שונות על המפלגות והמועמדים בתקופה שתחילתה 90 יום לפני מועד הבחירות לכנסת, ואיסורים שונים חלים גם על הרשות המבצעת.

קירשנבאום, השבוע.
האם היה הכרח לפתוח
בחקירה גלויה?

צילום: גילי יערי, פלאש 90

לכנסת ולרשויות המקומיות" מכירה בצורך בזהירות בנקיטת פעולות חריגות. על פי ההנחיה, הטיפול בתיקים של נבחרי ציבור או מועמדים המצויים בעיצומה של חקירה שוטפת יימשך כסדרו; עם זאת, במקרים חריגים שבהם מתוכננות פעולות חקירה מיוחדות שעלולות לעורר חשש להשפעה פוליטית, כגון חיפוש בביתו או במשרדו של נבחר ציבור או מועמד, חקירתו באזהרה וכדומה, יש לקבל לכך את אישורו של ראש אגף החקירות והמודיעין במטרה, שלפי הצורך ייועץ ביועץ המשפטי לממשלה או

הציבור עבר על החוק היא בוודאי שיקול רלוונטי, שצריך לעמוד לנגד עיניו של הבוחר בכואו למלא את חובתו וזכותו הדמוקרטית מאחורי הפרגוד. אולם בהתחשב בהשפעה הפוטנציאלית הרבה של פרסומים במועד זה בדבר חשדות המיוחסים למועמדים, נשאלת השאלה אם השפעה זו צריכה להיות שיקול מבחינתן של רשויות אכיפת החוק בבואן להחליט אם לפתוח בחקירה, לבצע מעצר או לערוך חיפוש. הנחיות היועץ המשפטי לממשלה בנושא "מדיניות התביעה והאכיפה לפני הבחירות

בפרקליט המדינה. גם החלטה על הגשת כתב אישום בתקופת בחירות צריכה להתקבל, בלשון ההנחיה, "תוך מתן הדעת לזהירות הנדרשת", ולפי הצורך יובאו הדברים בפני היועץ המשפטי או פרקליט המדינה. על פי הפרסומים, חקירת הפרשה הנוכחית התנהלה באופן סמוי לאורך חודשים ארוכים. היא עברה לפסים גלויים בשבוע שעבר עם מעצרים וחקירתם באזהרה של חשודים רבים. בנסיבות של חקירה סמויה שהתנהלה במשך זמן רב, יש מקום לשאול אם היה הכרח לפתוח בחקירה גלויה ולבצע הליכים פומביים של מעצר דווקא בתקופת בחירות, או שמא ניתן היה להמתין עם מהלכים אלה עד לאחריהן. ככל שקיימת ודאות קרובה לכך שאי ביצוע מעצרים, חיפושים ופעולות גלויות אחרות באופן דחוף יסכל את המשך החקירה, הרי שאין מגוס מנקיטת פעולות אלה - אף אם מדובר בתקופת בחירות.

עם זאת, אם ניתן להמשיך בינתיים בחקירה סמויה, שממילא מתקיימת במשך זמן רב, ולהעלותה אל פני השטח רק לאחר הבחירות, דומה כי יש לתת לאפשרות זו משקל נכבד בתהליך קבלת ההחלטות. זאת לנוכח ההשפעה הרבה שעשויה להיות לפרסומן של פעולות אלה על הבחירות. אסור לשכוח כי מדובר בשלב זה בחקירה ולא באישומים, בחשודים ולא במורשעים. גם אם אף חשוד לא יועמד לדין בסופו של דבר או אם יזוכה במשפטו, איש לא יוכל לתקן את הנזק שנעשה למעמד לכנסת שלא נבחר בשל פרסומים על קיומם של חשדות כלפיו בתקופת בחירות. ❖

הכותב הוא בעל משרד עורכי דין המתמחה בליטיגציה פלילית, מינהלית ואזרחית ובתחום דיני התקשורת